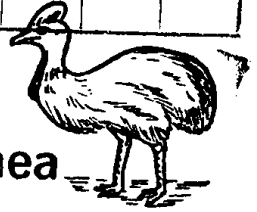

NIEUW GUINEA KOERIER

DE GROENE

onafhankelijk dagblad voor ned. nieuw guinea

Uitgave:

Boekhandel & Handelsdrukkerij

v/h "Gebr. TERLAAK"

Directie
Redactie en Administratie
Oranjelaan 13, Telefoon 171
Postbox 47

4e JAARGANG NO. 215.

DINSDAG 25 SEPTEMBER 1962

Algemene vergadering Verenigde Naties

Schürman: zonder hoerastemming zonder pessimisme!

New York.- De permanente vertegenwoordiger van Nederland bij de Verenigde Naties, Mr. C.W.A. Schürmann, heeft er vrijdag bij de algemene vergadering op aangedrongen de gemeenschappelijke Nederlandse Indonesische resolutie over Nieuw-Guinea te aanvaarden.

Hij zei zijn toespraak te zullen beëindigen "met vreugdebetoon" noch met verwijten of ongepast pessimisme, kort gezegd: zonder hoera te roepen en zonder klagen". Alles wat ik namens de regering heb te zeggen is dat wij hopen dat deze gemeenschappelijke resolutie, ingediend door Indonesië en ons zal worden aangenomen. Dat aldus onze overeenkomst van kracht zal worden en dat het tijdelijke uitvoerende gezag van de Verenigde Naties de kracht en de wijsheid zal vinden om zijn taak uit te voeren met tact en bekwaamheid. Tenslotte, dat de Verenigde Naties het volk der Papua's zodanig zal bijstaan op hun weg naar ontwikkeling dat het resultaat van zijn vrije keuze tot eer en glorie van alle betrokkenen moge strekken."

De Heer Schürmann achtte het voor degenen, die in de V.N. de debatten over het geschil hebben gevolgd, volkomen duidelijk dat de kwestie Nieuw-Guinea geen koloniaal probleem was. Hij ging verder niet in op een uitgebreide behandeling van de voorgeschiedenis van het conflict.

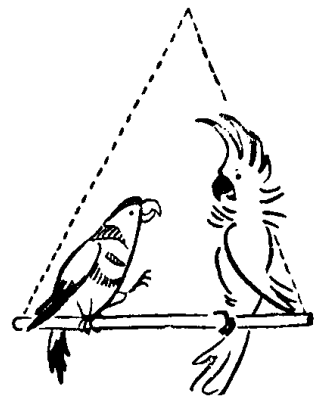
"Over wat er gebeurd is wil ik alleen dit zeggen de Nederlandse regering betreurt dat in dit geval geen affectieve middelen gevonden konden worden tegen het gebruik van geweld, zulks in tegenstelling tot de verplichting die het handvest de landen-leden oplegt. Daar door werd Nederland gesteld voor de keuze, of te vechten uit zelfverdediging of zich neer te leggen bij een overdracht van het gebied aan Indonesië, zonder dat tevoren de bevolking haar wil had kunnen uiten".

"De ontwikkelingstaak waaraan vele Nederlanders hun beste krachten hebben gewijd en waaraan Nederland dertig miljoen dollar per jaar bijdraagt, zal onder de verantwoordelijkheid van anderen komen. Toch blijven onze gevoelens van sympathie met dit opkomen de volk bestaan.

Dit aanbod van dertig miljoen dollar per jaar werd gedaan voor een tijdvak van drie jaar en tevens werd verzocht de Indonesische regering van het aanbod op de hoogte te stellen en mede te delen of het aanvaardbaar was voor de Secretaris Generaal en Indonesië. "Tot nu toe heb ik geen antwoord gekregen op deze brief, mijnheer de president, het erin vermelde aanbod is echter nog steeds van kracht.

De Indonesische minister van Buitenlandse zaken, Dr. Soebandrio, noemde in zijn toespraak ter aanbeveling van de resolutie, de Nederlands-Indonesische overeenkomst over westelijk Nieuw-Guinea "een waardevolle bijdrage voor de verbetering van de internationale betrekkingen". Zijn is, zo zei hij, ook een bijdrage voor het succes en het aanzien van de V.N.

Voorts zei hij te hopen dat allen die betrokken zijn bij de overdracht van het bestuur, de belangen van het gebied zelf in het oog zullen houden. Tweedracht kan alleen maar de constructieve ontwikkeling vertragen en voor de bevolking leiden tot" nog meer

KAKA: "Wat vind jij van het Untea contract?"

LOERI: "Ach, iedereen kan er alle kanten mee uit!"

lijden". "De bevolking heeft vrede en een verbetering van haar sociale omstandigheden nodeig".

Na het aanvaarden van de overeenkomst zei Oe Thant in zijn toespraak "De thans bekrachtigde overeenkomst is wellicht een schrede in de evolutie van de V.N. naar de effectieve instelling voor de uitvoering van overeenkomsten tussen leden-staten".

Abonnees Nw. Guinea Koerier.

Hiermede maken wij U op attent dat velen hun abonnementsgelden nog niet voldaan hebben.

Wij verzoeken U vriendelijk dit alsnog voor 30 sept. 1962 in orde te brengen.

Na jarenlange arbeid ten behoeve van de Nieuw Guinea Koerier vertrok gisteren onze mede-vennoot, de heer F.H. Terlaak, met zijn gezin naar Nederland. Met bijzonder veel achting voor het opbouwende werk in de publiekheidsfeer in Nieuw Guinea, waarvoor hij zich persoonlijk inspande, wensen wij hem een prettige reis toe.

De Directie.

Oppositie in Ghana verlangt aftreden van Nkroemah

De Ghanese verenigde oppositie partij heeft in een boodschap aan president Nkroemah diens aftreden verlangd. De partij stelt de president verantwoordelijk voor de wanordelijkheden van de afgelopen week.

Zij zegt dat deze een logisch uitvloeisel zijn van Nkroemah's streven van Ghana een politiestaat te maken.

De boodschap was afkomstig van de als balling in togoland levende secretaris generaal van de partij, Richardson.

Intussen duren de huiszoekingen in Accra naar verboden wapens en explosieven nog onverminderd voort.

Ingezonden

Mijnheer de redacteur.

Ik moge U namens de Nederlandse gemeenschap hier te lande hartelijk danken voor de grootmoedigheid, waarmee U steeds plaats ruimte verleent aan de stoere schare van ontevreden ambtenaren.

het is bijzonder nuttig, dat de regering, het gouvernement, of hoe men de boven ons geplaatste collectiviteit anders wil noemen eens merkt, dat men van een moderne ambtenaar niet kan verwachten dat hij een hand uitsteekt voordat hij financieel meer dan te vreden is gesteld en sociaal geheel in de watten is gelegd.

Hoe durft men in ons enig initiatief en vertrouwen, enige durf loyaliteit te veronderstellen. Eerst over de brug, eerste bedje spreiden eerste alle moeilijkheden of schijn van risico uit de weg ruimen, anders doen we niet. Sterker nog: anders doen we staken of althans saboteren.

Wie waagt het in deze tijd nog te stellen, dat elke ambtenaar hier te lande zelf een onderdeel van het gouvernement is en dat hij als Nederlander door werklust, plichtsbesef, ja n.b. opofferingsgezindheid, bijdraagt aan de doeltreffendheid en reputatie van het Nederlandse gezag, en daardoor aan de goede naam van het gehele Nederlandse volk?

Volkomen verouderd zo'n opvatting, mijnheer de redacteur.

De regering, het gouvernement het zijn niets anders dan kwaadaardige instellingen op de achtergrond, die op de vloer lingen om ons deze loer te draaien. Neem nu b.v. eens zo'n broep op ons om

Het verkeer in de stad is gestaakt en soldaten pattroujlleren door de straten. Premier Nheroe van India heeft zijn voorgenomen bezoek aan Ghana in verband met door de ghanese regering afgekondigde noodtoestand afgelast. Nehree die op het ogenblik Nigeria bezoekt zal nu naar de egyptische hoofdstad kairo gaan.

Nieuwtjes uit Nederland

Nadien bracht de Koningin een bezoek aan het weeshuis, waar de leidster van de jongensgroep, mej. P. Kempe, gekleed in een kostuum als dat waarin de stichteres van het weeshuis op een schilderij staat afgebeeld, haar een krus tallen bokaal aanbood waarin het wapen van Maria van Buren was gegraveerd. De bewoners van het weeshuis hebben met de inwoners van Buren die dag opgewekt feest gevierd.

—In de Gelderse Achterhoek hebben woensdag vijfhonderd duiven de vlucht genomen bij de opening van de Lochemse rijks-h.b.s. en m.m.s.

—In Deventer is woensdag het Deventer avondlyceum, opgericht op initiatief,

hier na 1 October te blijven.

Hoe haalt men het in zijn hoofd om te veronderstellen, dat er bij ons zelf een aandrang zou bestaan om gedurende de overgangstijd de Papoea-gemeenschap nog zoveel mogelijk van dienst te zijn.

Men behoort in Hollandia nu langzamerhand werkelijk beter te weten. Eerst als men er ons veel voor betaalt steekt ons idealisme de kop op.

Eerst dan kan men onze nationale trots in volle omvang bewonderen. Dan kan men zelfs, als het dan moet, van ons nog loyaliteit verwachten t.a.v. Haren Majesteit's regering.

Maar die regering moet niet proberen om over ruggen heen mooi weer te spelen, al is dit bij afwezigheid van ruggegraat ook nog zo verleidelijk.

Neen, mijnheer de redacteur, dan krijgt men met ons te doen, de onvervaarde anonieme schrijvers van ingezonden stukken. Ons krijgt men er niet onder, wij zullen blijven zeggen waar het op staat. Per slot van zaken zij wij het niet vergeten: Er kan hier iets groots verlicht worden!

Ook een ambtenaar.

van de Maatschappij tot iut van 't algemeen, geopend.

—Een korte maar felle windhoos heeft woensdagnacht een duidelijk spoor over Markelo en Goor getrokken. Terwijl het onweerde ontwikkelde zich vlak bij de grond een luchtwerveling, die langs de grens tussen beide dorpen trok

Een paar boerderijen verloren een stuk van hun dak, een oude schuur werd geheel onthoofd en er stoven verscheidene vruchtbomen door de lucht. —Na een bezoek van 374.849 personen heeft de 3 x A-tentoonstelling te Enom gedurende de overgangstijd de schieden haar poorten gesloten. Het enige paviljoen dat deze tentoonstelling zal overleven is de hal 1000 jaar activiteit die als sporthal dienst zal gaan doen.

—Sedert 1961, dat een hoogtepunt was in de conjunctuur van de textielindustrie in Twente, zijn er meer dan duizend arbeiders in deze tak van nijverheid geruisloos afgevoerd.

Tot hen behoren een aantal mensen, die gepensioneerd werden, maar ook velen die een werkkrieg in andere bedrijven hebben gevonden. Bovendien laat de automatisering in de textielindustrie haar invloed gelden.

—In Raalte is men begonnen op een terrein van 38 ha. met de bouw van een r.k. ziekenhuis voor vrouwelijke psychiatrische patiënten. Het krijgt de naam Franciscushof en komt te staan aan de rijksweg Zwolle-Almelo.

—Het snelgroeijende dorp Dronten in Oostelijk Flevoland heeft een openbare christelijke en een r.k.-school gekregen. Woensdag begonnen de lessen aan de tot nu toe ingeschreven leerlingen, in totaal tweehonderd.

—Woensdag is er brand uitgebroken in de grote turfstroomfabriek te Schoonebeek. Het vuur werd door de brandweer van Schoonebeek en Emmen met groot materiaal bestreden.

—Nabij Emmerschans in het zuidoost Drentse veengebied is een deel van een oude veenbrug, waarschijnlijk in 300 na Chr. gelegd, bloot gelegd door enige leden van het biologisch-archeologisch instituut te Groningen.

Rectificatie

Met verwijzing naar'n mededeling van de NV.KPM, delen wij U Mede, dat het Ms.Kaloekoe niet Donderdag, maar Dinsdag 25 sept. a.s. te 22.00 uur vertrekt.

Abonnementsprijs f 6.— per maand
f 16.— per kwartaal bij vooruitbet

Postabonnementen
f 7.50 per mnd. — f 20.50 per kwar.

Advertentie tarieven
f 0.40 per mm. Bij contract (tenminste 1000 mm.) f 0.36 per mm.
Familieberichten f 0.32 per mm.

Agenten
Holl.-Binnen: Mevr. Jansen-Lentze
Ifar: Bakkerij "Braun"

Op de derde dinsdag in september wordt door een toespraak tot de regering en de leden der Staten Generaal een nieuwe parlementair jaar geopend. H.M. de Koningin tijdens de troonrede met links Z.K.H. de Prins en rechts van H.M. H.K.H. de Prinses Beatrix 19 september 1962
WALCO - plasticdienst

Nieuwtjes uit Nederland

In Antwerpen werd van 8 tot 16 september een Noord-Brabantweek gehouden. Drieduizend Brabanders zijn naar deze stad getogen om aan een drie kilometer lange folkloristische optocht deel te nemen.

—Ter gelegenheid van het 30-jarig bestaan van de Kon. Ver. E.H.B.O. afdeling Vught, hield de vereniging er een weekeinde landelijke wedstrijden.

—De pastoor van Sint-Oedenrode en de dominee van Son ondernemen gezamenlijk een actie om uit één fonds bij te dragen tot de bouw van twee kerken onder het motto Twee huizen voor één Heer.

De twee kerken zullen elkaar beschouwen als „zusterkerken” en de namen zijn op elkaar afgestemd. De katholieke kerk zal Kerk van de Goede Herder heten, de hervormde kerk van Son De kerk van de eenheid in Christus.

—De Technische Hogeschool in Eindhoven wil eind 1963 beginnen met de bouw van een kleine onderzoeksreactor. Op de begroting 1963 is een bedrag uitgetrokken voor de bouw van deze reactor die de naam Athene krijgt. De reactor, die naar men hoopt eind 1965 gereed zal zijn, is eenvoudig van opzet en heeft een vermogen van 10 kilowatt.

—Het stichtingsbestuur van de Limburgse volkshogeschool Gerlingshof heeft het historische kasteel Borgharen bij Maastricht van de familie De Cocq gehuurd. De volkshogeschool beschikt nu over drie gebouwen in Zuid-Limburg.

—Vrijdagavond 31 augustus is in Brunsum de 25000ste inwoner geboren. De ouders van het meisje kregen t.g.v. deze mijlpaal van B. en W. een spaarbank boekje met een bedrag van f200,- en een fruitmand aangeboden.

—De directeur-generaal van rijkswaterstaat, ir. J. van de Kerk, heeft in Roermond de nieuwe verkeersbrug over de Maas in gebruik gesteld.

De noodbrug die diende ter vervanging van de eerste Maasbrug bij Roermond, daterende van 1861, die achttien jaar geleden bij bombardementen door de Royal Air Force werd vernield, wordt nu afgebroken.

—Venlo's langste inwoners, de twee reuzenpoppen Valuas en Guntruud, zijn door onbekenden ontvoerd. Midden in de nacht zijn ze uit hun bergplaats gehaald en op vrachtauto's geladen, die daarna met bekwamen spoed verdwenen.

In Venlo heeft met goede moed dat de legendarische stechters van de stad binnenkort weer boven water zullen komen. Volgens sommige Limburgse speurneuzen zou dit niet aan de boor-

den van de Maas maar aan die van de Brabantse Dommel geschieden, waar thans de Eindhovense studenten hun eerste lustrum vieren.

—Van 7 tot 11 september waren honderd familieleden van gesneuvelde Britse militairen de gasten van het Nederlands oorlogsgravencomité. Zij logeerden bij Nederlandse gezinnen in Nijmegen en Groesbeek. Zondag woonden zij een herdenkingsdienst bij op de begraafplaats Reichswalds.

—Het ontwerp-begroting 1963 van Arnhem geeft een tekort van f1.850.000 te zien. Niettemin geloven B. en W. dat de nog te verwachten inkomsten uit 's rijks kas het geraamte tekort geheel of voor een belangrijk deel kunnen opheffen, o.a. in verband met de komende aanpassing van de zg. schaalbedragen en de te verwachten verhoging van de specifieke onderwijsuitkeringen.

—Zo'n 20.000 wandelaars namen deel aan de door de politisportvereniging Renkum gehouden 16e Airborn-wandeltocht.

—Zaterdag was het 350 jaar geleden dat Marja van Buren, de dochter van Willem van Oranje, de eerste steen legde voor het koninklijk weeshuis in het Betuwse stadje Buren. Ter gelegenheid van dit feit heeft koningin Juliana die dag een herdenkingsdienst in de Ned. hervormde kerk bijgewoond.

HALVE WAARHEID

Door het A.N.P. weet men nu, hoe de vork in de steel zit.

„Dat evenredige verlof is een ideetje van de ambtenaren-verenigingen“, heeft een zagsman van het Departement verklaard. Dat was heel handig van die zagsman. Klaarblijkelijk in-dachtig het Zuid-Afrikaanse spreekwoord: „Draai de waarheid nooit helemaal om niet hou oem skeef“. zorgde hij ervoor geen duidelijke leugen uit te spreken. Het was alleen de halve waarheid. Inderdaad hebben de ambtenaren-verenigingen het eerst op een regeling van evenredige verloven aangedrongen. (Omdat de Regering in gebreke bleef die vanzelfsprekende regeling zelf tot stand te brengen).

Maar de Gouverneur en de Raad van Diensthoofden — thans nog Regering van Nederlands Nieuw Guinea — (zo wil het hardnekkig gerucht) hadden reeds het voorstel van de ambtenaren-verenigingen tot het hunne gemaakt, waardoor het „ideetje“ van de ambtenaren-verenigingen tot een voorstel was geworden van de Nieuw Guinea Regering. Of dat waar is, zal ongetwijfeld (met enkele andere zaken) alsnog worden uitgezocht. Tot op de bodem worden uitgezocht, want het begint langzamerhand interessant te worden om te onderzoeken, op welke wijze het Departement vermeent voorlichting te mogen geven. Op dit punt is het bewijs van de halve waarheid (nog) niet geleverd.

„Dat evenredig verlof is een ideetje van de ambtenaren-verenigingen“. Hiermede werd gesuggereerd, dat het instituut van het proportioneel verlof, althans in het kader van ambtelijke voorzieningen, iets nieuws was „slechts“ ontstaan in de breinen van de te gretige bestuurders der ambtenaren-verenigingen. De zagsman wist, althans behoorde te weten, dat die suggestie onwaar was. Een leugen was. Een botte leugen. De zagsman wist, althans behoorde te weten, dat de ambtenaren van het Hoge Commissariaat te Djakarta, nadat zij in '57 — '58 Djakarta hadden moeten verlaten (uiteraard na enig geharrewar) wel proportioneel verlof hebben gekregen. Het feit, dat zij tengevolge van omstandigheden van hun wil onafhankelijk hun term niet vol hadden kunnen maken, werd natuurlijk niet te hunnen nadele misbruikt. Het ideetje van de ambtenaren-verenigingen was niets nieuws.

Het is jammer, dat „Den Haag“ niet kan horen, wat de ambtenaren hier zeggen; wat zelfs de volgzzaamste conformisten hier zeggen. Het kan hier niet worden geciteerd, want grove taal kan men niet laten afdrucken in een nette krant. Men is moe en verbitterd. De ambtenaren, die voor 5 september 1962 plotseling moesten beslissen, of zij op verzoek van de Regering zouden blijven of niet, weten nu — één week voor de overdracht — nog steeds niet, waar zij aan toe zijn: de Regeeringsverklaring was onvolledig en werd nimmer aangevuld; is de Regeeringsverklaring nog van kracht, of is zij achterhaald? Straks vliegen ambtenaren uit Nederland hierheen: hun diensttijd hier zal ongetwijfeld voor pensioen daar medetellen, maar telt de tijd, die

hier door Nieuw Guinea ambtenaren wordt doorgewerkt voor pensioen mee? Het gerucht gaat: nee. Waarom niet? Men werkt toch op verzoek van de Regering door? Men weet het niet. Men weet zoveel niet. Telt de doorwerkperiode voor verlof mee? Nee? Waarom niet? Is daar één niet-formalistisch, reëel motief voor aan te voeren? De ambtenaren zijn moe en verbitterd. Zij moesten door de radio de woorden van de Haagse zagsman horen: „Het evenredig verlof bestaat niet“. Uiteraard niet; als het wel bestond, behoefde men op de regeling daarvan niet aan te dringen. Als argument was de mededeling van nul en gener waarde. Maar het was kennelijk ook niet

de bedoeling een motivering te geven. De verklaring had alleen maar de vorm van een uitleg. Men kon hier spanningen verdragen: para's, luchalarm, noodevacuatie, gezinsscheiding, spectrum, focus, onzekerheid. Die spanningen kwamen voort uit een conflict met een andere macht. Een vreemde macht. Maar onverdragelijk is het daaroverheen nog te moeten vechten tegen drogredenen en onwaarachtigheden van ambtelijke zegslieden, dienaren van de eigen Regering. Maar nog steeds weigeren velen te geloven, dat de Regering niet alsnog bereid zal zijn evident billijke voorzieningen te treffen. Het is echter kort dag.

Aan de Hervormde Mulo Prinses Beatrix te Heerlen wordt wensgens pensionering van de tegenwoordige tegen 1 januari een onderwijzer gevraagd.

Het bezit van of de studie voor de akte Frans of Duits wordt op prijs gesteld.

De gemeente Heerlen verleent medewerking bij het verlenen van woonruimte.

Brieven worden zo spoedig mogelijk verwacht door het hoofd: B.G. Tukkers, Kemmerlingstraat 24 Heerlen.

MEDEDELING

Kasuren Kantoor van Financiën

Woensdag, 26 september en donderdag, 27 september zullen de Kassen van het Kantoor van Financiën geopend zijn van 8 uur tot 10.15 uur

BEKENDMAKING

Met ingang van morgen 27 sept. zal de pokken vaccinatie weer alleen Zaterdag van 7.00 - 9.30 uur plaatsvinden op de polikliniek Haven.

Groentjes

Terovername gevraagd:
reiswiegje; Kortehaas v.Heutz 11
7053 tel.292 Dok II.

TE KOOP GEVRAAGD:
Scooter van goede kwaliteit Nieuw-Guinea Koerier.

Oranjelaan 13-Tef.171

TE KOOP GEVRAAGD:
Zeilboot "VALK" in goede conditie
Prijs en vrachtkosten naar Sydney aan
"advertiser 80x4997 G.P.O Sydney.
Adres bij redactie bekend.

Jajasan persekolaan Kristen,-
Nijverheidskursus:
mulai lagi pada hari selasa tanggal 2
oktober 1962

di Hollandia-Binnen:
djam 3 sore, kasih nama kpd Nj.Gosal
di Sentani:
djam 9 pagi, kasih nama kpd Nj.Itaar

TE KOOP: serviesgoed enz.
Kortehaas; v.Heutz 2 7053

Filmprogramma

ORIENT THEATER

vertoont
heden wederom
"THE GODDESS"

met Kim Stanley en Lloyd Bridges.
Sentani heden: "DE GROTE ILLUSIE"
met Erich von Stroheim.

14 jaar.
Zeepaardje heden: "ROMANOFF AND
JULIET" met Pater Ustinov en Sandra
Dee.

Alle leeftijden.

REX THEATER

Heden en morgenavond: Aanvang 7.00

"GEFANGENE DER LIEBE"

met Curd Jurgens, Annemarie Durringer,
Bernhard Wichi en Mady Rahl.
Geschikt voor volwassenen 18 jaar
24-9-1962

Alle vrienden en bekenden, speciaal de
voetbal-veteranen, een goed verblijf en
tot ziens in Nederland.

Fam.van Beveren